

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПАКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Введення в професійну діяльність та історія менеджменту»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Менеджмент
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Гусаковська Тетяна Олександрівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту

Контактний телефон	+38-050-783-70-20
Електронна адреса	tatgus@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.mened.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Кужель Наталія Леонідівна,
старший викладач кафедри менеджменту

Контактний телефон	+380662727197
Електронна адреса	natochka5555@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.mened.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення майбутніх фахівців із основними, найбільш значимими напрямками історії розвитку менеджменту на різних етапах формування науки управління, формування уявлення про зміст управлінської праці, умови і особливості діяльності сучасного менеджера.
Тривалість	10 кредитів ЄКТС/300 годин (лекції 60 год., практичні заняття 60 год., самостійна робота 180 год.)
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, робота з аналізу ситуацій, ділові ігри.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль виконання навчальних завдань; виконання завдань самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК)

Базові знання	Наявність базових знань з історії.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН 03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.	ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 09. Здатність активно вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК 01. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. СК 09. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи історії розвитку управлінської думки		
Тема 1. Введення в теорію і практику менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Менеджмент в умовах постіндустріальної економіки. 2. Специфіка управлінської діяльності в сучасних умовах У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 2. Менеджер в організації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Модель сучасного менеджера. 2. Світовий досвід і задачі підготовки менеджерів на Україні в ринкових умовах господарювання. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 3. Управлінська думка в стародавні часи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Історичні періоди розвитку і практичне управління. 2. Чинники, які вплинули на розвиток менеджменту як науки. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 4. Особливості розвитку управлінської думки в Україні.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Господарювання і управління в Київській Русі. 2. Розвиток управлінської думки в Україні до середини

	поточна модульна робота	XIX ст. 3. Управлінська думка в Україні з другої половини XIX століття до 1917 року. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Модуль 2. Еволюція науки управління та її сучасний стан		
Тема 5. Зміст основних положень школи наукового управління.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Система управління Ф.У. Тейлора. 2. Ф. і Л. Гілбретт, Г.Гант і їх роль в розвитку школи наукового менеджменту. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 6. Становлення адміністративної школи управління.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Теорія бюрократії М.Вебера. 2. Г. Лютер, Л.Урвік, Дж.Муні, Г. Черч і їх внесок у розвиток адміністративної школи. 3. Роль Г.Емерсона в розвитку теорії управління. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 7. Соціально-психологічні теорії управління.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Охарактеризувати внесок основних представників школи людських відносин у розвиток менеджменту (персоналії – за вибором). 2. Біхевіористичний напрям у менеджменті. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 8. Сучасні підходи і теорії управління.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Сучасна організаційна парадигма. 2. Теорія організаційної культури. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 9. Становлення і особливості розвитку американського, японського і західноєвропейського менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Концепція соціального ринкового господарювання 2. Л. Ерхарда. 3. «Шведська модель соціалізму» в умовах ринкової економіки. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 10. Особливості формування сучасної системи менеджменту в Україні.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Нова управлінська парадигма України періоду її ринкового реформування. 2. Українська наука і сучасна теорія та практика управління. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Модуль 3. Особливості управлінської діяльності сучасного менеджера		
Тема 11. Сучасний менеджер: особливості діяльності та орієнтири	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Фактори, що впливають на діяльність сучасних менеджерів.

		<p>2. Орієнтири сучасного ефективного менеджера.</p> <p>3. Успішні менеджери сьогодення: історія успіху, основні якості.</p> <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Тема 12. Типологія керівників та стилі керівництва	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір оптимального стилю керівництва. 2. Принципи, яких слід дотримуватись при спілкуванні з підлеглими. <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Тема 13. Зміст і організація управлінської діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент в умовах постіндустріальної економіки. 2. Специфіка управлінської діяльності в сучасних умовах 3. Організація роботи апарату управління. 4. Організація робочого місця керівника. 5. Планування часу керівника. <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Тема 14. Техніка контактів керівника з підлеглими	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості стимулюванні працівників різних категорій 2. Нематеріальні стимули та їх значення <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Тема 15. Комунікації в управлінні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика комунікаційних стилів. 2. Перешкоди на шляху міжособистісних комунікацій. <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Модуль 4. Сучасні підходи, методи та інструменти в менеджменті		
Тема 16. Системний підхід в менеджменті. Організація як соціально-економічна система	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняння холістичного і редукціоналістичного підходів що застосовуються у науці. 2. Застосування теорії самоорганізації в менеджменті сучасними підприємствами. 3. Формальні та неформальні організації. 4. Причини виникнення та принципи функціонування організацій. <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Тема 18. Процесний підхід у менеджменті	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види процесів в організації. 2. Процес управління та його особливості. <p>У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.</p>
Тема 18. Сучасні інструменти та методи менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відкриті інновації. 2. Управління міждисциплінарними інноваційними командами.

		У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.
Тема 19. Організаційна культура як інструмент управління	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Ознайомитись із додатковим теоретичним матеріалом, рекомендованим викладачем. Підготувати повідомлення на теми: 1. Управління стосунками з клієнтами. 2. Удосконалення і розвиток організаційної культури і її вплив на ефективність діяльності організації. У дистанційному курсі виконати практичне завдання та пройти тестування за темою.

Інформаційні джерела

1. Волківська А.М., Осовська Г.В. Корпоративна культура в системі управління підприємством. Topical issues of practice and science. 2021. №26. С. 257- 262.
2. Волкова А. В., Котвіцька А. А., Кубарева І. В. Менеджмент: історичний огляд становлення науки. Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шупика. 2012. Вип. 21, кн. 4. С. 578-585.
3. Гусаковська Т.О., Лотиш А.В. Ефективність управління підприємством у взаємозв'язку її соціальної та економічної складових. Матеріали X Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління (Полтава, 19-20 листопада 2020р.) URL: <http://www.economicstoday2020.ukrbn.net/viewtopic.php?f=16&t=6>
4. Гусаковська Т.О., Рибалко-Рак Л.А., Букань О.П. Підходи та методи оцінки ефективності управління підприємством. Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі: Збірник тез V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, (Кременчук, 15-17 березня 2021 року). Кременчук, КрНУ, 2021. 81 с. (С. 36-37). <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/10881>
5. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Шкробот М.В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с.
6. Історія розвитку та роль менеджменту в сучасних організаціях. Менеджмент: підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, О. В. Ільєнко. 2-ге вид. Київ : Кондор, 2012. С. 22–76.
7. Копитко М., Михаліцька Н., Верескля М. Корпоративна культура як стратегічний напрям управління підприємством в умовах сучасних викликів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №2(62). С. 92–99. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-92-99>
8. Кузнецова Т.О. Менеджмент: теорія і практика. Львів : Магнолія-2006, 2017. 293 с.
9. Шерстюк Р. Організаційна культура управління: адхократія, компетентність і лідерство / Роман Шерстюк, Ігор Стойко, Віктор Паляниця. *Соціально- економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 1 (26). С. 37-45.
10. Юрик Н.Є. Історія менеджменту : Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 114 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування:
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:

http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahunannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
1 семестр	
Модуль 1 (теми 1-4): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-10): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом за семестр	100
2 семестр	
Модуль 3 (теми 11-15): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 4 (теми 16-19): захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом за семестр	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю